

VIOE-bibliotheek
74470

Vondstmelding Kortenberg – Oude Abdij
Rapport VIOE- interventie 28 05 09

I. Verslaggever:

Dirk Pauwels
VIOE
erfgoedonderzoeker Vlaams-Brabant
Jekerstraat 10
3700 Tongeren
0477 56 03 91

II. Identificatie

Provincie: Vlaams-Brabant
Gemeente: Kortenberg, 3070
Deelgemeente: Kortenberg, Abdijstraat 22
Coördinaten: X: 162815, Y: 175056
Kadastergegevens: Afd. 1, sie. B, 252B, 249F
Toponiem(en):
Naam van de site: Oude Abdij
Algemene beschrijving:

De gemelde structuur ligt in de tuinen van de Oude Abdij, op de noordelijke valleiwand van de Aderbeek/Wasbeek, ca 42 m TAW. Het abdijterrein ligt bodemkundig in zogenaamde OT en OB bodemtypes (sterk vergraven, bebouwd), tussen Adb en LdaO bodemzones (respectievelijk matig natte leem met struct. B horizont en matig natte zandleem met text. B horizont) en op de rand van lagergelegen natte tot zeer natte leembodems zonder profiel (Aep, Afp, Agp).

III. Archeologische nota

De vondstmelding betrof de aanwezigheid van een cirkelvormige bakstenen constructie in de tuin van de abdij (CAI locatie 6059, beschermd monument 2005), aan de oostzijde van het terrein dat nog is afgebakend door een restant van de omgrachting van het abdijcomplex. Deze structuur werd aangetroffen bij rooiingswerken door het Regionaal Landschap Dijleland vzw.

Op 28 05 09 voerde het VIOE een plaatsbezoek uit. De constructie tekent zich in het omliggende gras af als een ronde depressie waarin enkele afgezaagde stammen van struiken, maar voor het overige is er weinig aan de oppervlakte zichtbaar. De depressie, met een interne diameter van 2,80 m, is afgeboord met een wand van één laaggezette baksteen dik (l x b x h = ? x 9 x 5,5 cm), die voor zover zichtbaar aan de boven- en binnenzijde was bepleisterd met een grijze mortel van ca 1 cm dikte.

Het Regionaal Landschap Dijleland bevestigt dat er terplekke – en in de tuin in zijn geheel - geen verdere werkzaamheden voorzien zijn. Daarmee is ook elke bedreiging van de structuur afgewend. De reeds afgezaagde stammen in de constructie worden niet machinaal verwijderd en het bakstenen metselwerk is dus niet bedreigd door beschadiging tgv een dergelijke ingreep. Op basis van deze

gegevens lijkt het ons niet aangewezen de constructie bloot te leggen en aan een verder onderzoek te onderwerpen.

De abdij van Kortenberg heeft zoals zovele andere abdijen een rijke én bewogen geschiedenis. In de eerste helft van de 13de eeuw verlaten de kloosterlingen hun abdij op de Curtenbergh (eerste vermelding 1095) om zich te vestigen op de huidige locatie. Hier wordt in 1312 het Charter van Kortenberg door Hertog Jan II van Brabant getekend. De daaropvolgende eeuwen wordt het leven van de abdij gekenmerkt door momenten van bloei en verval, van bouw en van afbraak, tot ze in de Franse periode openbaar wordt verkocht. De recentste bouwactiviteiten dateren van 1933, 1960 en 1978.

Op basis van de beschikbare gegevens kan op dit ogenblik de ronde constructie niet in één of andere fase van de geschiedenis van de abdij worden gesitueerd. Ook de interpretatie van de structuur blijft vooralsnog onduidelijk. De geraadpleegde bronnen (zie IV) verstrekken hieromtrent geen info, en het kartografisch materiaal dat hierin is opgenomen geeft ook geen aanwijzing. Op de abdijsite is voor zover bekend nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In termen van beheer/behoud van dit erfgoed kan worden gestipuleerd dat:

- bij werkzaamheden in de tuin transport (van welke aard dan ook) over of vlak naast de constructie uit den boze is;
- de afgezaagde stammen van de struiken niet worden verwijderd;
- de afgezaagde struiken niet opnieuw tot wasdom kunnen komen;

IV Bibliografie

VANNOPPEN H. (red.), Abdij Kortenberg 1090-1985, Leuven, s.d.
DENEFF R. & DE NEEF R., De tuinen van de abdij van Kortenberg. Berichten van Bomen, s.l., s.d.

IV. Trefwoorden

Identificatie: bewoningssporen - abdij – baksteenbouw

Datering: post-ME?

VI. Kaart.

Zie bijlage 1

VII. Foto's

